

**«С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университетінің
Ғылым жаршысы»: Ветеринария ғылымдары
(ҚАТЗУ Ғылым жаршысы: Ветеринария ғылымдары)**

АВТОРЛАРҒА АРНАЛҒАН НҰСҚАУЛЫҚ

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

ҚАТЗУ ғылым жаршысы: Ветеринария ғылымдары ветеринария ғылымының барлық аспектілері бойынша рецензияланған түпнұсқа мақалалар мен тақырыптық шолуларды жариялайды. Пәнаралық мақалалар, сондай-ақ дәлелді шолулар ұсынылады.

Басылым тілі – ағылшын тілі. Мақалаларды жариялау тегін.

Қолжазбаны тапсыру Open Journal System онлайн платформасы арқылы жүзеге асырылады.

Қолжазбаны жібермес бұрын <https://bulletinofscience.kazatu.edu.kz/index.php/veterinary-science> сілтемесі арқылы автор ретінде тіркеліп, қолжазбаны жүктеп салу қажет.

Авторды тіркеуге арналған бейне-нұсқаулық қосымшада берілген <https://www.youtube.com/watch?v=UeZIKY4bozg>.

ҚАТЗУ ғылым жаршысы: Ветеринария ғылымдары екі рет беймәлім (жасырын) рецензияны пайдаланады, яғни рецензия беруші мен автордың жеке басы барлық рецензиялау процесінің кезеңдері аяқталғанға дейін әшкерленбейтін болады. Рецензенттерге жіберер алдында қолжазбалар журнал талаптарына сәйкестігін тексеру үшін редакцияның алдын ала тексеруінен өтеді.

Зерттеудің жаңалығы, нәтижелердің түпнұсқалығы, қолжазбаның құрылымы мен форматына сәйкестігі, қорытындылардың маңыздылығы мен ағылшын тілінің сапасы сияқты критерийлер тексеріледі.

Көрсетілген критерийлерге сәйкес келмейтін қолжазбалар бұл кезеңде қараусыз қабылданбайды. Қолжазбалар мәтіннің 70%-дан кем емес түпнұсқалығымен қабылданады.

АВТОРЛАРДЫҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

ҚАТЗУ ғылым жаршысы: Ветеринария ғылымдары журналына қолжазбаны ұсыну арқылы автор(лар) қолжазбаның түпнұсқа жұмыс екеніне және оның бұрын жарияланбағанына немесе қазіргі уақытта басқа журналдарда жариялау қарастырылмағанына кепілдік береді. Сондай-ақ авторлар басқалардың идеялары мен сөздерінің тиісті атрибуция және/немесе тиісті дәйексөз арқылы дұрыс мойындалуын қамтамасыз етеді. Нәтижелерді бұрмалауға және қолжазбаны қабылдамауға немесе жарияланған мақаланы қайтарып алуға әкелетін қасақана дәйексіз мәлімдемелерге жол берілмейді.

Авторлардың аты-жөні қолжазбада мақалаға қосқан үлестерінің ретімен көрсетілуі керек. Тек қолжазбаны зерттеуге және дайындауға елеулі үлес қосқан тұлғалар авторлар қатарына қосылуы керек. Мақаланың соңындағы «Acknowledgements» («Алғыс») бөлімінде жұмысты аяқтауға көмектескендерге, сондай-ақ зерттеуді қаржыландырған ұйымдарға алғыс айтылады.

Тиісті автор барлық бірлескен авторлардың мақаланың соңғы нұсқасын оқып, мақұлдағанын және оны жариялауға келісімін беруі керек. Қолжазбаның барлық авторлары жіберілген ақпарат үшін жауапты. Журнал алдын ала қабылданғаннан кейін авторлық өзгерістер енгізуге жол бермейді.

РЕЦЕНЗЕНТТЕРДІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

Рецензенттер сонымен қатар келесі сілтеме арқылы журналдың веб-сайтында рецензент ретінде тіркелуі керек: <https://bulletinofscience.kazatu.edu.kz/index.php/veterinary-science/user/register>.

Рецензия екі апта ішінде тапсырылуы керек. Қолжазбада сипатталған идеялар мен гипотезалар құпия сақталуы керек және жеке мақсаттарда пайдаланылмауы қажет. Жұмыстың нәтижелерін басқа әріптестермен талқылауға немесе ғылыми семинарларды өткізуде, дәрістер оқығанда немесе ғылыми конференцияларда баяндамалар жасағанда пайдалануға болмайды.

Рецензенттер өз пікірлерін анық білдіріп, өз пікірлерін түсіндіре отырып, негіздеп, қолжазбаны бағалауда мүмкіндігінше объективті болғаны талап етіледі. Рецензенттің жұмысты жақсарту бойынша ұсыныстары мен кеңестері, егер ол жариялаудан бас тарту туралы шешім қабылдаса да құпталады.

Рецензенттер жұмыстың жаңалығына және/немесе өзіндік ерекшелігіне, қолжазба мен жарияланған басқа мақалалардың ұқсастығының жоқтығына, қарастырылып отырған тақырыпқа (мәселеге) қатысты мақалаларды келтірген автор(лар)дың толықтығы мен дұрыстығына назар аударғаны абзал.

ЭТИКАЛЫҚ БЕКІТУ

Жануарларды пайдалану арқылы іске асырылатын эксперименттер Халықаралық жануарлар этикасы комитеті немесе институционалдық этика комитеті белгілеген қағидаттарға сәйкес және жергілікті заңдар мен ережелерге сәйкес жүргізілуі керек.

Жануарларды пайдаланатын зерттеулер жергілікті этика комитетінің рұқсатын алып, оған «Материалдар мен әдістер» бөлімінде сілтеме жасалуы керек.

АВТОРЛАРДЫҢ ДЕКЛАРАЦИЯСЫ

Қолжазба авторлары жұмыстың және оның негізгі мазмұнының бұрын жарияланбағанына және басқа басылымдардың редакторларымен жариялау қарастырылмағанына кепілдік береді. Онда жұмысты қаржыландыру көзі көрсетілуі керек (**Авторлар декларациясының үлгісін жүктеп алыңыз** <https://bulletinofscience.kazatu.edu.kz/index.php/veterinaryscience/libraryFiles/downloadPublic/47>).

ҚАБЫЛДАНАТЫН ҚОЛЖАЗБА ТҮРЛЕРІ

- Түпнұсқа мақалалар.
- Шолу мақалалары.

Редакторлар қысқа хабарламаларды қабылдамайды. Түпнұсқа және шолу мақалаларының көлемі, аннотация мен пайдаланылған әдебиеттер тізімін қоспағанда, бос орынсыз тиісінше 11 000 және 20 000 таңбадан кем болмауы керек. Қолжазбада шығармаға қатысы жоқ мәтін, иллюстрациялар немесе кестелер болмауы керек.

ҚОЛЖАЗБА ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ФОРМАТЫ

Қолжазбаның құрылымы мен пішімін білу үшін <https://bulletinofscience.kazatu.edu.kz/index.php/veterinary-science/demands> сайтындағы соңғы мақалалар мен қолжазба үлгілерін қараңыз (**қолжазба үлгісін жүктеп алыңыз** <https://bulletinofscience.kazatu.edu.kz/index.php/veterinaryscience/libraryFiles/downloadPublic/49>).

- Мәтінді келесі жиектер өлшемдерін сақтай отырып басып шығару керек: жоғарғы және төменгі – 2 см, сол және оң – 2 см. Туралау – ені бойынша (автоматты дефиспен). ӘОЖ парақтың жоғарғы сол жақ бұрышында көрсетілген.
- Қолжазба Times New Roman 12 шрифтпен, екі интервалмен, MS Word 2010 бағдарламасында терілуі керек.
- Бүкіл мәтін бойынша жолдар нөмірленуі керек.
- Тақырып сипаттамалы және тым ұзақ болмауы керек.

Қолжазба автор(лар)дың аты-жөнін көрсетпеуі керек, өйткені ол екі жақты беймәлім (жасырын) рецензиядан өтеді. Авторлардың толық аты-жөні мен ORCID, ұйымның аты-

жөні және электрондық поштасы көрсетілген титулдық парақ бөлек беріледі (**қолжазбаның титулдық үлгісін жүктеп алыңыз** <https://bulletinofscience.kazatu.edu.kz/index.php/veterinaryscience/libraryFiles/downloadPublic/48>).

- **Аннотацияның** құрылымы келесідей болуы керек: «Негізі және мақсаты», «Материалдар мен әдістер», «Нәтиже» және «Қорытынды»; Аннотацияның көлемі 300 сөзден аспауы керек.
- **Кілт сөздер** нүктелі үтірмен алфавиттік ретпен және жекеше түрде беріледі (4-6 сөз және сөз тіркесі).
- **Кіріспе:** қазіргі әдебиеттерге шолу негізінде тақырыптың немесе мәселенің өзектілігін қысқаша сипаттау, жұмыстың жаңалығын көрсете отырып, мақсаттың маңыздылығын негіздеу.
- **Материалдар мен әдістер:** ұсынылған әдістер қайталанатын болуы керек; әдістемелік ерекшеліктеріне бармай-ақ әдістерге қысқаша сипаттама беру; стандартты әдістер дереккөздерге сілтеме қажет; Жаңа әдісті пайдаланған кезде толық сипаттама қажет.
- **Нәтижелер:** кестелер, графиктер және/немесе суреттер арқылы алынған нәтижелердің талдауын қамтамасыз етеді; алынған мәліметтер статистикалық өңдеуден өтеді.
- **Талқылау:** жұмыстың ең маңызды нәтижелерінің қысқаша сипаттамасы және алынған мәліметтерді басқа зерттеулердің нәтижелерімен салыстыру; үлгілерді және/немесе қайшылықтарды анықтау.
- **Қорытынды:** зерттелетін тақырып (мәселе) бойынша қорытынды(лар)ды сипаттау және одан әрі зерттеуді анықтау.
- **Автордың үлестері, алғыстары және мүдделер қақтығыстары** қолжазбаға ол жариялауға қабылданғаннан кейін қосылады.

Авторлық үлестер: әр автордың қосқан үлесі туралы қысқаша мәлімет береді.

Алғыс: жұмыстың қаржыландырылғаны туралы ақпарат беріледі немесе зерттеу жұмыстары жүргізілген әріптестерге немесе басқа тұлғаларға алғыс сөздер айтылады және т.б.

Мүдделер қақтығысы: Авторлар қаржылық/қаржылық емес мүдделер қақтығысының жоқтығын растауы керек.

- **Әдебиеттер тізімі:** Түпнұсқа және шолу мақалаларында соңғы 5 жылда жарияланған дереккөздер сәйкесінше кемінде 40% және 50% болуы керек. Әдебиеттер тізімінде **ғылыми баяндамаларға, диссертацияларға және конференция материалдарының жинақтарына сілтемелер** болмауы керек.
- Мәтіндегі сілтемелер төртбұрышты жақшада [1], [1,2,3] берілуі керек. Анықтамалық нөмір 1 санынан басталып, Кіріспе бөлімінен жалғасуы керек. Әдебиеттер тізімі APA (<https://www.bibme.org/citation-guide/APA/book/>) бойынша DOI (бар болса) көрсете отырып дайындалуы керек. Бірінші тізімде библиография түпнұсқада сипатталады, екіншісінде ақпарат көзі қазақ немесе орыс тілдерінде болған жағдайда <http://translit-online.ru/> сілтемесі бойынша латын әліпбиіне транслитерацияланады, ақпарат көзі ағылшын тілінде жазылған жағдайда транслитерация өзгеріссіз қалады.

Мысалы,

APA бойынша библиографияны рәсімдеу:

1 Думова, В.В., Мищенко, А.В., Никешина, Т.Б. (2008). Противовирусные антитела в молозиве и молоке коров. *Российский Ветеринарный журнал*, 49, 40-42.

2 Patterson, J.M., Deyoe, B.L. (1977). Effect of Physical Properties of Milk Fat Globules on Brucella Ring Test Sensitivity. *Journal of Dairy Science*, 60(6), 851-856.

APA бойынша библиографияның транслитерациясы:

1 Dumova, V.V., Mishchenko, A.V., Nikeshina, T.B. (2008). Protivovirusnye antitela v molozive i moloke korov. *Rossijskij Veterinarnyj zhurnal, [in Russ]*, 49, 40-42.

2 Patterson, J.M., Deyoe, B.L. (1977). Effect of Physical Properties of Milk Fat Globules on Brucella Ring Test Sensitivity. *Journal of Dairy Science*, 60(6), 851-856.

Ағылшын тілі екінші тіл болып табылатын авторлар кәсіби редакторларға (мысалы, ENAGO, Editage және т.б.) хабарласып, қолжазбаны өңдеу сертификатымен бірге жіберуі керек. Сонымен қатар, қолжазбаны ветеринарлық немесе медициналық білімі бар ағылшын тілінде сөйлейтін адам өңдей алады.

ҚЫСҚАРТУЛАР, ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ НОМЕНКЛАТУРА

Ветеринариялық, медициналық және/немесе биологиялық терминдердің аббревиатуралары әлемдік ғылымда жалпы белгілі болған жағдайда ғана қолданылуы керек. Басқа терминдердің толық атауы аббревиатура алғаш рет қолданылғанда жақшаның ішінде көрсетілуі қажет.

Терминдер тиісті халықаралық номенклатураның соңғы ұсыныстарына сәйкес қолданылуы керек. Бактерия атаулары Burgee's Manual of Determinative Bacteriology (The Williams and Wilkins Co., Baltimore) соңғы басылымына сәйкес келуі керек. Вирустар вирустар номенклатурасы бойынша халықаралық комитеттің ұсынымдарына сәйкес жіктелуі және аталуы керек.

Микроорганизмдердің атаулары мен зоологиялық атаулар курсивпен жазылуы керек.

ӨЛШЕМ БІРЛІКТЕРІ, СИМВОЛДАР, КЕСТЕЛЕР, ИЛЛЮСТРАЦИЯЛАР ЖӘНЕ ФОРМУЛАЛАР

Өлшем бірліктері SI жүйесіне сәйкес көрсетілуі керек. ×, μ, η немесе ν сияқты белгілер пайдаланылса, оларды Word бағдарламасының Times New Roman тіліндегі таңбалар мәзірі арқылы қосу керек.

Таңбалар. (°) немесе (×) сияқты таңбалар таңбалар мәзірінде қолданылуы керек және үстіңгі әріптермен көрсетілмеуі керек: «o» немесе «x». Сандар мен өлшем бірліктері (мысалы, 3 кг) және сандар мен математикалық таңбалар (+, −, ×, =, <, >) арасында бос орындар енгізілуі керек, бірақ сандар мен пайыздық таңбалардың (мысалы, 45%) арасына емес.

Кестені бірінші ескерту мәтінінен кейін бірден орналастыру керек. Қолжазбадағы барлық кестелерде олардың нөмірлерін көрсететін сілтемелер болуы керек (мысалы, 1-кесте; 2-кесте және т.б.). Кестенің тақырыбы оның мазмұнын көрсетуі, дәл және қысқа болуы керек. Атын кестенің үстінде, шегініссіз қою керек (мысалы, 1-кесте – *E. granulosus protoscolex* жұқтырған жануарлардың гематологиялық көрсеткіштері). Кестенің аты соңында нүктесіз беріледі. Егер кесте атауы екі немесе одан да көп жолды алып жатса, онда оны бір жол аралығымен жазу керек. Мәтін мен суреттің алдында және кейін 1 интервал қалады.

Иллюстрациялар (сызбалар, диаграммалар, диаграммалар, фотосуреттер және т.б.) бірінші айтылған кезде мәтіннен кейін бірден орналастырылуы керек. Қолжазбадағы барлық иллюстрацияларға сілтеме болуы керек. Сілтеме жасау кезінде сіз «фигура» сөзін және оның нөмірін жазуыңыз керек, мысалы: «2-суретке сәйкес» және т.б. Фигуралардың тақырыбы суреттің ортасына туралау арқылы тікелей суреттің астына жазылуы керек. Мәтін мен суреттің алдында және кейін 1 интервал қалады.

Формулалар. Қарапайым жолды және бір жолды формулаларды арнайы редакторларды қолданбай таңбалармен теру керек (Symbol, GreekMathSymbols, Math-PS, Math A

Mathematica ВТТ шрифттерінің арнайы таңбаларын пайдалануға рұқсат етіледі). Күрделі және көп жолды формулалар толығымен Microsoft Equation 2.0, 3.0 формула редакторында терілуі керек. Формуланың бір бөлігін таңбалармен, ал бөлігін формула редакторында теруге рұқсат етілмейді.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Әрбір мақалада библиографиялық сілтемелер болуы керек. Келтірілген мақала жарияланған журналдың атауы қысқартылған атау ретінде тиісті журналдың мұқабасынан, сондай-ақ сілтеме арқылы көрсетілуі керек: www.journalseek.net немесе басқа расталған тізімнен. Журналдың тақырыбы курсивпен жазылуы керек.

ҚОЛЖАЗБАНЫҢ ОРЫНДАЛУ БАРЫСЫН БАҚЫЛАУ

Корреспондент автор ұсынылған қолжазбаның қаралу барысын өз есептік жазбасынан бақылай алады. Сонымен қатар, ол жүйемен жасалған электрондық поштаны алады (Сәйкестігі бар мәтіндік құжатты тексеру нәтижелері туралы анықтама; редакцияның және/немесе рецензенттердің түсініктемелері бар хат; қолжазбаны қабылдау және/немесе қабылдамау туралы журнал редакциясының хаты және т. б.).

ҚОЛЖАЗБАНЫ РЕЦЕНЗИЯЛАУ, МӘТІНДІ ДЕРЕКТЕУ ЖӘНЕ МАҚАЛАЛАРДЫ ЖАРИЯЛАУ

Қолжазба рецензиясы. Сарапшылар *ҚАТЗУ ғылым жаршысы*: Ветеринария ғылымдары журналы сайтына пікірлерін жібергеннен кейін сәйкес автор электрондық хат алады. Редактор рецензенттердің пікірлерін тексереді және оларды тиісті авторға қосымша түсініктемелері бар немесе онсыз жібереді. Тиісті автор 4 апта ішінде редакторлардың және/немесе рецензенттердің пікірлері негізінде өңделген қолжазбаны ұсынуы керек. Тиісті авторға көбірек уақыт қажет болса, ол редактордың рұқсатын алуы керек. Егер автор рецензенттің ескертулерімен келіспесе, ол әрбір пікірге негіздеме хат береді. Әрбір қолжазба бойынша соңғы шешімді бас редактор қабылдайды.

Мәтінді түзету: PDF файлы бар электрондық пошта корреспондент авторға жіберіледі. Түзетілген мәтін алынған күннен бастап бес күн ішінде, егер бар болса, түзетулерімен бірге редакцияға қайтарылуы тиіс. Егер түзетулер болмаса, корреспондент автор жауап беруі керек. Автор(лар) өз жұмыстарына енгізілген барлық ескертулерге, соның ішінде енгізілген өзгерістерге жауапты.

Редактор мен рецензенттердің барлық пікірлері/сұрақтары, сондай-ақ тиісті автордың түзетулері мен жауаптары Track changes көмегімен қолжазбаның сол мәтінінде көрсетілуі керек.

Басылым. *ҚАТЗУ ғылым жаршысы*: Ветеринария ғылымдары журналының онлайн және қағаз нұсқасында жарияланған мақалаларға DOI нөмірі (сандық нысан идентификаторы) беріледі.